

**Експертний висновок
до законопроекту згідно зі
статтею 27 Бюджетного кодексу України**

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до розділу XX Перехідні положення Податкового кодексу України щодо підтримки малого бізнесу у період пандемії COVID-19» (реєстр. № 4432 від 26.11.2020), внесений народним депутатом України Скорик М. Л.

2. Завдання законопроекту

Законопроектом пропонується внести зміни до Підрозділу 1 «Особливості справляння податку на доходи фізичних осіб» Розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України (далі – Кодекс), зокрема:

- тимчасово, на період дії надзвичайної ситуації та/чи карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України, наслідком якого є заборона на приймання відвідувачів суб'єктами господарювання та ведення господарської діяльності, звільнити від оподаткування фізичних осіб-підприємців єдиним податком та єдиним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок).

- звільнити від оподаткування податком на доходи фізичних осіб доходи, отримані у вигляді заробітної плати, нараховані платнику податку відповідно до умов трудового договору (контракту), у сумі фактичного прожиткового мінімуму для працездатних осіб, визначеному центральним органом виконавчої влади у сфері соціальної політики, в цінах грудня попереднього року.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту може призвести до втрат бюджетів та бюджетів Пенсійного фонду та соціальних страхових фондів.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Вартісну величину впливу на показники бюджетів щодо звільнення від оподаткування фізичних осіб-підприємців від сплати єдиного податку та єдиного внеску здійснити неможливо в зв'язку із відсутністю вихідних даних.

Реалізація положень законопроекту щодо звільнення від оподаткування доходів фізичних осіб у вигляді заробітної плати, нарахованих платнику податку відповідно до умов трудового договору (контракту), у сумі фактичного прожиткового мінімуму для працездатних осіб, визначеному центральним органом виконавчої влади у сфері соціальної політики, в цінах грудня

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B0400000099F72E008EA48300](#)

Підписувач [Воробей Світлана Іванівна](#)

Дійсний з [30.04.2020 12:26:18](#) по [30.04.2022 12:26:18](#)

Міністерство фінансів України

11220-03-3/38753 від 14.12.2020

попереднього року може призвести до втрат бюджетів з податку на доходи фізичних осіб та військового збору у сумі близько 90 млрд гривень на рік.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Суб'єктом права законодавчої ініціативи не надані пропозиції щодо збалансування надходжень у разі реалізації положень законопроекту.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Законопроект не відповідає частині першій статті 27 Бюджетного кодексу України, а саме, до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Якщо такі зміни показників бюджету передбачають зменшення надходжень бюджету та/або збільшення витрат бюджету, до законопроекту подаються пропозиції змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Законопроектом пропонується запровадити норми тимчасового характеру щодо звільнення фізичних осіб-підприємців від сплати єдиного внеску шляхом внесення змін до Підрозділу 1 «Особливості справляння податку на доходи фізичних осіб» Розділу XX «Перехідні положення» Кодексу. Однак слід зазначити, що механізм справляння єдиного внеску не є предметом регулювання Кодексу, оскільки встановлюється Законом України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

Щодо тимчасового звільнення фізичних осіб-підприємців від оподаткування єдиним податком на період дії надзвичайної ситуації та/чи карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України.

Слід зазначити, що 10 грудня 2020 року набрав чинності Закон України від 04.12.2020 № 1072-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо соціальної підтримки платників податків на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», який прийнято Верховною Радою України з метою надання підтримки платникам податків, які зазнають суттєвих втрат внаслідок дії обмежувальних протиепідемічних заходів, яким, зокрема, передбачено:

- звільнити платників єдиного податку першої групи від сплати цього

податку за грудень 2020 року та січень – травень 2021 року;

- не оподатковувати податком на доходи фізичних осіб та податком на прибуток підприємств доходи (матеріальну допомогу, компенсації), отримані відповідно до Закону України від 04.12.2020 № 1071-IX «Про соціальну підтримку застрахованих осіб та суб'єктів господарювання на період встановлення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»;

- звільнити від нарахування, обчислення та сплати єдиного соціального внеску платників єдиного податку першої групи в частині сум, що підлягають нарахуванню, обчисленню та сплаті такими особами за періоди з 1 по 31 грудня 2020 року, з 1 по 31 січня, з 1 по 28 лютого, з 1 по 31 березня, з 1 по 30 квітня та з 1 по 31 травня 2021 року за себе, та визначити, що такі періоди включаються до страхового стажу.

Щодо звільнення від оподаткування доходів фізичних осіб у вигляді заробітної плати, що нараховані платнику податку відповідно до умов трудового договору (контракту) у сумі фактичного прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Відповідно до статті 169 Кодексу передбачено, що будь-який платник податку має право на зменшення суми загального місячного оподаткованого доходу, отримуваного від одного роботодавця у вигляді заробітної плати, на суму податкової соціальної пільги у розмірі, що дорівнює 50 відсотків розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи (у розрахунку на місяць), встановленого законом на 1 січня звітного податкового року (у 2020 році – 1 051 грн). Податкова соціальна пільга застосовується до доходу, нарахованого на користь платника податку протягом звітного податкового місяця як заробітна плата (інші прирівняні до неї відповідно до законодавства виплати, компенсації та винагороди), якщо його розмір не перевищує суми, що дорівнює розміру місячного прожиткового мінімуму, чинного для працездатної особи на 1 січня звітного податкового року, помноженого на 1,4 та округленого до найближчих 10 гривень (у 2020 році – 2 940 грн на місяць).

Одночасно, Кодексом передбачено інші розміри податкової соціальної пільги для окремих категорій соціально вразливих верств населення, зокрема:

- у розмірі 100 % суми пільги – для платника податку, який утримує двох чи більше дітей віком до 18 років, у розрахунку на кожну таку дитину;

- у розмірі 150 % суми пільги – одинокі матері (батьки), вдови (вдівці) або опікуни, піклувальники, що утримують дитину віком до 18 років, у розрахунку на кожну таку дитину та особи, які утримують дитину з інвалідністю, у розрахунку на кожну таку дитину віком до 18 років тощо.

При цьому граничний розмір доходу, який дає право на отримання

податкової соціальної пільги одному з батьків у наведених випадках, визначається як добуток суми, визначеної в абзаці першому підпункту 169.4.1 пункту 169.4 статті 169 Кодексу, та відповідної кількості дітей (у 2020 році – 2 940 грн помножені на кількість дітей).

Натомість, положеннями законопроекту пропонується звільнення від оподаткування доходів фізичних осіб у сумі фактичного прожиткового мінімуму для працездатних осіб, визначеному центральним органом виконавчої влади у сфері соціальної політики, в цінах грудня попереднього року (3 875 гривень).

При цьому, законопроект не скасовує права платника податку на зменшення суми оподаткованого доходу на суму соціальної пільги.

Реалізація зазначених норм призведе до втрат бюджетів з податку на доходи фізичних осіб та військового збору у розмірі 90 млрд грн у рік. Податок на доходи фізичних осіб належить до основних бюджетоутворюючих джерел надходжень у структурі доходів місцевих бюджетів.

Ураховуючи викладене, законопроект «Про внесення змін до розділу XX перехідні положення Податкового кодексу України щодо підтримки малого бізнесу у період пандемії COVID-19» (реєстр. № 4432 від 26.11.2020), внесений народним депутатом України Скорик М. Л., не підтримується.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Світлана ВОРОБЕЙ